

227/53/04

Opetusministeriö
Museovirasto

16.5.2005

MUSEOVIRASTON TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2004

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Museoviraston tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2004 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä opetusministeriölle että Museovirastolle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Aino Niemi ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Hannu Taunula.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Museoviraston tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskenta-toimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

BUDJETOINTIMENETTELYT

Museoviraston toimintamenomomentille 29.90.24 on tuloutettu puunmyyntituloja vuonna 2004 yhteensä noin 37 500 euroa. Puunmyyntitulojen käsitteleminen toimintamenomomentin hyvityksenä ei ole talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten mukaan yksiselitteistä, vaikka myyntitulot kertyvätkin Museoviraston varsinaiseen toimintaan kuuluvasta alueiden hoidosta. Puunmyyntituloja ei ole erikseen mainittu Museoviraston toimintamenomomentin päätösosan perusteluissa eikä puunmyyntiä ole

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO

► Postiosoite: PL 1119, 00101 Helsinki ► Käyntiosoite: Annankatu 44, 00100 Helsinki
► Puhelin: (09) 4321 ► Faksi: (09) 432 5820

myöskään määritelty Museoviraston maksulliseksi toiminnaksi. Mikäli puunmyyntitulot on tarkoitettu käsitellä tulona toimintamenojen yhteydessä, tästä olisi tulojen laatu huomioon ottaen syytä mainita toimintamomentin perusteluissa. Puunmyyntiä koskevien tulojen käsittely on syytä selkiyttää yhdessä opetusministeriön kanssa.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Museovirasto on käyttänyt talousarvion vastaisesti momentin 29.90.75 (Perusparannukset ja talonrakennukset) määrärahaa vakinaisen henkilöstön palkkausmenoihin yhteensä noin 111 500 euroa. Momentin päätösosan perustelujen mukaan määrärahaa saa käyttää määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen.

Museovirasto on käyttänyt noin 35 700 euroa vuodelta 2003 siirtynyttä toimintamomentin 29.90.24 määrärahaa museokauppaa hallinnoineen osakeyhtiön koko osakekannan ostamiseen. Toimintamenoihin tarkoitettua määrärahaa voidaan käyttää sijoitusmenoihin vain silloin, kun siitä on mainittu momentin perustelujen päätösosassa. Voimassa olevan talousarviolainsäädännön mukaan Museovirasto ei myöskään voi siirtää talousarviotalouteen kuuluvia toimintoja yhtiölle.

Museovirasto on ostanut 25 000 euron kauppahinnalla pinta-alaltaan noin 3 hehtaarin suuruisen määräalan, jolla sijaitsee kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kauppaan on käytetty talousarvion momentille 29.90.95 (Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot) budjetoitua määrärahaa. Momentin 29.90.95 päätösosan perustelujen mukaan määrärahaa saa käyttää muinaismuistolain (295/1963) toteuttamisesta aiheutuvien menojen ja lain nojalla suoritettavien kor-

vausten maksamiseen. Muinaismuistolaista ei löydy perustetta vapaaehtoisesta maakaupasta aiheutuneiden menojen maksamiseen momentin 29.90.95 määrärahoista ilman momentin perusteluissa olevaa erillistä mainintaa.

Museovirasto on luovuttanut hallinnassaan olleet Ivalon kunnassa vuokratulla maa-alueella sijainneet Savottapihan rakennukset Lapin matkailuyhdistyksen yksinomaiseen hallintaan ja omistukseen 2 000 euron hinnasta. Museovirasto on talousarvion vastaisesti tulouttanut rakennusten luovutushinnan 2 000 euroa toimintamenomomentille 29.90.24. Museovirastolla ei myöskään ole ollut valtion kiinteistövarallisuuden hankinnasta, hallinnasta ja hoitamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1070/2002) 7 §:n 2 momentin mukaista päätösvaltaa asiassa, vaan se olisi kuulunut opetusministeriölle.

Muilta osin tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus ja maksullisen toiminnan kannattavuustiedot

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritustietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Tarkastus ei ole kohdistunut tilinpäätöksen vaikuttavuustietoihin.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt kustannus- ja suoritustiedot sekä maksullisen toiminnan vuositulosta kuvaavat tiedot kustannusvastaavuuslaskelmissa ovat luotettavia ja riittäviä.

Museoviraston muu liiketaloudellinen maksullinen toiminta, joka koostuu muista liiketaloudellisista suoritteista paitsi vuokraustoiminnasta, on kustannusvastaavuuslaskelman mukaan noin 2,5 milj. euroa alijäämäistä. Museoviraston tulee kiinnittää huomiota muun liiketaloudellisen toiminnan kustannusvastaavuuteen.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalysissä ja tarkastettu kirjanpidon, valtuusseurannan ja muun laskentatoimen sekä Suomen merimuseon hankintamenettelyjen tarkastuksen yhteydessä.

Edellä tilinpäätöksen yhteydessä esiin tuodut talousarvion vastaiset menettelyt ovat myös sisäisen valvonnan puutteita, joiden osalta Museoviraston tulee ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Merimuseon hankintamenettelyjen tarkastuksen yhteydessä tuli esiin puutteita, joiden johdosta Museoviraston on syytä ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin muuta olennaista huomautettavaa.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta talousarvion vastaista menojen maksamista (yhteensä 164 200 euroa) momenteilta 29.90.75 (Perusparannukset ja talonrakennukset), 29.90.24 (Museoviraston toimintamenot, siirtomääräraha vuodelta

2003) ja 29.90.95 (Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot) sekä rakennusten luovutushinnan tulouttamista toimintamenomomentille 29.90.24 (2 000 euroa).

Tarkastusneuvos Marjatta Kimmonen

Ylitarkastaja Aino Niemi

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller -toiminto
Opetusministeriön kansliapäällikkö
Museoviraston pääjohtaja
Valtiokonttori